

Istraživanja hormona koji reguliraju apetit spominju se kao mogući kandidati za Nobelovu nagradu za medicinu, koja će biti objavljena u ponedjeljak, čime počinje sezona dodjele Nobelovih nagrada za 2026. godinu.

Dobitnici šest Nobelovih nagrada – za medicinu, fiziku, kemiju, književnost, mir i ekonomiju – bit će objavljeni od 5. do 12. listopada.

Nagrada za medicinu, koja se dodjeljuje u ponedjeljak mogla bi pripasti istraživanjima koja su utrla put lijekovima za mršavljenje kao što su Ozempic i Mounjaro, izjavili su za AFP stručnjaci koji prate dodjelu Nobelovih nagrada.

To bi moglo uključivati istraživanja mikrobioma, otkriće hormona leptina i grelina koji reguliraju sitost i glad, te istraživanje hormona koji crijeva luče nakon jela signalizirajući sitost – poznatog kao "glukagonu sličan peptid 1" (GLP-1) – a koji oponašaju lijekovi poput Ozempica.

"Postoji velika vjerojatnost da će Nobelova nagrada biti dodijeljena za neki od tih radova", rekao je David Pendlebury, voditelj analize istraživanja u tvrtki za analitiku podataka Clarivate, koja predviđa potencijalne dobitnike Nobelove nagrade na temelju broja citata njihovih radova.

"GLP-1 bih stavio na vrh popisa, upravo zbog njegova golemog kliničkog utjecaja u cijelom svijetu", izjavio je.

Mnogi su znanstvenici dali značajan doprinos tom području, no troje se redovito spominje kao kandidati za Nobelovu nagradu: kanadski endokrinolog Daniel Drucker, danski liječnik Jens Juul Holst te američka kemičarka podrijetlom iz Jugoslavije Svetlana Mojsov.

Znanost o koži ili imunologija?

Ako bi Nobelov odbor krenuo u drugom smjeru, istraživanje matičnih stanica u tome kako se koža regenerira i liječi rane moglo bi dobiti priznanje, a američka stanična biologinja Elaine Fuchs i njezina britanska kolegica Fiona Watt prepoznate su kao vodeće u tom području, prema Anniki Ostman, znanstvenoj reporterici švedske mreže SR.

Čast bi također mogla pripasti novoj tehnici snimanja, nazvanoj optička koherentna tomografija.

Neinvazivna tehnika koristi reflektiranu svjetlost za stvaranje slika visoke rezolucije, presjeka bioloških tkiva, posebno mrežnice i optičkog živca, što liječnicima omogućuje otkrivanje i praćenje bolesti.

Još jedno područje koje je možda privuklo pažnju odbora za medicinu je područje adhezijskih receptora u imunosnom sustavu, koje je identificirao američki imunolog Timothy Springer.

Ti receptori su molekularni mehanizmi na imunosnim stanicama koji im pomažu da se prilipe za krvne žile, uđu u tkiva i dođu do infekcija.

Ključni su za usmjeravanje imunosne obrane tijela i ciljevi su istraživanja liječenja nekoliko upalnih i autoimunih bolesti.

Istraživanje lijekova za mršavljenje među favoritima za Nobelovu nagradu

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Ponedjeljak, 05 Listopad 2026 09:25

Objavljeno: Ponedjeljak, 05 Listopad 2026 09:25

Istraživanja raka dojke ili sekvenciranja DNK koja su pomogla u borbi protiv koronavirusa također bi mogla biti nagrađena.

Nakon nagrade za medicinu u utorak će uslijediti nagrade za fiziku, a u srijedu za kemiju.

Ime dobitnika nagrade za književnost bit će objavljeno u četvrtak, a neki stručnjaci sugeriraju da bi Švedska akademija, nakon prošlogodišnje nagrade Mađaru Laszlu Krasznahorkaiju, mogla odabrati spisateljicu, moguće iz Latinske Amerike.

Argentinska spisateljica Samanta Schweblin (48) mogla bi biti jedan od takvih izbora, rekla je za AFP književna kritičarka Lina Kalmteg.

Među ostalima koji se često spominju u nagađanjima o Nobelovoj nagradi su Jamaica Kincaid, kineska spisateljica Can Xue, Gerald Murnane i Alexis Wright iz Australije, Thomas Pynchon iz SAD-a i meksička spisateljica Cristina Rivera Garza.

Sve oči uprte u nagradu za mir

Možda se s najviše nestrpljenja iščekuje nagrada koja se dodjeljuje u petak – Nobelova nagrada za mir, jedina koja se uručuje u Oslu.

Neki stručnjaci smatraju da bi odbor ove godine mogao odabrati dobitnika oko kojeg postoji širok konsenzus, nakon što je prošlogodišnja dobitnica, čelnica venecuelske oporbe Maria Corina Machado, izazvala kontroverze.

Američki predsjednik Donald Trump prošle je godine intenzivno lobirao za tu nagradu – Machado mu je na kraju i uručila svoju Nobelovu medalju – a Odbor je svjestan da će on i ovoga puta pomno pratiti situaciju.

"Uvijek ima mnogo lobiranja, a na kraju možda i pokušaja vršenja pritiska na odbor", rekao je tajnik Nobelovog odbora Kristian Berg Harpviken u intervjuu za AFP.

"Na to smo navikli."

Među mogućim dobitnicima ove godine spominje se zajednička nagrada za organizaciju Save the Children i Mikolu Kulebu, ukrajinskog aktivistu za prava djece koji se zalaže za povratak ukrajinske djece nezakonito odvedene u Rusiju s okupiranih područja.

Ostali kandidati uključuju sudanske „Sobe za hitno djelovanje” (ERR) – veliku mrežu volontera koji riskiraju živote pomažući ljudima suočenima s dvostrukom prijetnjom rata i gladi – te Odbor za zaštitu novinara (CPJ), nakon godine koja je za tu profesiju bila najsmrtonosnija u povijesti.

Sezonu dodjele Nobelovih nagrada 12. listopada zaključuje nagrada za ekonomiju. (Hina)

Istraživanje lijekova za mršavljenje među favoritima za Nobelovu nagradu

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Ponedjeljak, 05 Listopad 2026 09:25

Objavljeno: Ponedjeljak, 05 Listopad 2026 09:25

